

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2018/18/809

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appellant, woonachtig te [woonplaats], gericht tegen het besluit van de Examencommissie van de Faculteit Religie en Theologie van de Vrije Universiteit, verweerster, om geen vervangend vak voor een verplicht onderwijsonderdeel toe te staan.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 4 maart 2018 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster gedateerd op 27 februari 2018. Het beroepschrift is op 14 maart 2018 en daarmee tijdig ontvangen, maar voldeed niet aan de wettelijke vereisten. Op 15 maart 2018 is appellant verzocht voor 26 maart 2018 de ontbrekende gegevens aan te leveren. Op 19 maart 2018 voldoet appellant hieraan. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Op 20 maart 2018 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweerster heeft op 16 april 2018 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 19 juni 2018.

Appellant is in persoon verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door prof. dr. W.T. van Peursen en prof. dr. R.H. Reeling Brouwer, resp. voorzitter en lid van de Examencommissie. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant volgt het eerste studiejaar van de bacheloropleiding Theologie (Godgeleerdheid, regulier). Hij heeft verweerster verzocht hem vrij te stellen van het verplichte vak Religieuze Existentie in Amsterdam, omdat hij aan een hogeschool al vakken heeft afgerond die naar zijn mening als vervanging kunnen dienen. Appellant heeft daar gemerkt dat praktische theologie niet zijn belangstelling heeft. Appellant wenst het vak ook niet te volgen, omdat het zich beperkt tot Amsterdam. Hij woont niet in deze stad en wenst dat ook niet te gaan doen. Appellant merkt op dat het vak Religieuze Existentie in Amsterdam geen deel uitmaakt van de premasteropleiding. Verder blijkt het vak bij andere universiteiten niet gegeven te worden. Daaruit concludeert appellant dat het niet om een kernmodule voor de opleiding kan gaan.

Appellant heeft grote belangstelling voor het vroege christendom en antieke oudheid en zou graag op dit terrein vakken volgen. Appellant stelt twee vakken van de opleiding Oudheidwetenschappen voor: Ancient Christianity en Geschiedenis van de Oudheid 2.

Appellant heeft het voornemen om in het derde studiejaar de minor Orthodox Christianity te volgen. Daartoe zijn de door appellant aangevraagde vakken een goede voorbereiding.

Verweester heeft als alternatief opgeworpen dat de genoemde vakken ook extracurriculair gevolgd kunnen worden. Dit is echter voor appellant niet mogelijk omdat voor genoemde vakken een verplichte aanwezigheid geldt.

Appellant wijst erop dat de faculteit de mogelijkheid biedt om vakken te vervangen door andere vakken. Dat geldt ook voor verplichte vakken. In de praktijk blijkt dat niet te kunnen en daarmee is de geboden mogelijkheid zinledig. Appellant laat weten dat een medestudent wel toestemming heeft gekregen om een verplicht onderdeel te vervangen. Anders dan door verweester wordt gesuggereerd, wil appellant zich niet onttrekken aan alle vakken die betrekking hebben op praktische theologie. Het gaat hem slechts om dit ene specifieke vak.

Verweester heeft appellant aangeboden een verzoek in te dienen om een vrij programma te mogen volgen. Appellant wijst dat af, omdat hij vreest dat de afhandeling van het verzoek te lang gaat duren. Appellant laat tot slot weten dat sfeer in het gesprek om een minnelijke schikking te beproeven als zeer intimiderend te hebben ervaren.

Verweester handhaaft haar standpunt dat het verplichte vak Religieuze Existentie in Amsterdam niet vervangen kan worden. Het gaat niet om een buitenissig onderwerp, maar het vak sluit aan bij een onderzoeksmethode binnen de opleiding. Bachelorstudenten Theologie worden verondersteld over kennis en inzicht te beschikken in verschillende disciplines met bijbehorende methodes. Tot het leerproces hoort het onderdeel Praktische Theologie en de bijbehorende empirische methodologie. Verweester wijst erop dat het onderwijs aan een hogeschool wezenlijk verschilt van dat aan een universiteit.

Appellant heeft opgemerkt dat een van de seminaries van de faculteit het vak Religieuze Existentie in Amsterdam niet verplicht stelt. Dat is echter een zaak die onder de bevoegdheid van het desbetreffende seminarie valt. Het staat appellant vrij extra onderwijs te volgen, maar dat kan niet leiden tot het schrappen van verplichte vakken uit het reguliere programma.

Dat de sfeer in het gesprek om een minnelijke schikking te bereiken grimmig was, vindt verweester spijtig, maar dat herkent verweester niet.

III. Standpunten van partijen

Appellant heeft gebruikgemaakt van de mogelijkheid die op de website van de faculteit wordt geboden om een vervangend vak aan te vragen voor het verplichte onderdeel Religieuze Existentie in Amsterdam.

Tijdens zijn studie aan de Christelijke Hogeschool Ede heeft appellant geconcludeerd dat hij verdieping zoekt. Om die reden heeft appellant voor een universitaire opleiding gekozen. Hij is niet geïnteresseerd in maatschappelijk georiënteerde vakken als het onderhavige. Het is voor appellant onbegrijpelijk dat zijn verzoek niet wordt gehonoreerd. Appellant levert daar graag een extra prestatie voor, als dat nodig is. Hij volgt nu al, naast zijn eerstejaarsprogramma, extra onderwijs in de vorm van het honours programma.

Appellant meent dat het vak Religieuze Existentie niet tot de kern van het studieprogramma hoort, omdat het niet wordt genoemd bij de vakken die behoren tot de academische kern. Tegen de samenstelling van het overige deel van het studieprogramma heeft appellant geen bezwaar.

Door verweester is appellant aangeraden een eigen studieprogramma aan te vragen. Appellant heeft dit nagelaten, omdat hij bezorgd was dat de behandeling van de aanvraag erg lang zou duren.

Verweester heeft appellant gewezen op de mogelijkheid te overleggen met de examinator over een andere invulling van onderdelen die tot het verplichte vak Religieuze Existentie behoren; bijvoorbeeld het afnemen van interviews in een andere plaats dan Amsterdam. Appellant heeft daar niet mee ingestemd. Vakken die tot het verplichte programma van een opleiding behoren, dragen bij aan de eindtermen van de opleiding. De opleiding kan niet met succes worden afgerond, als niet aan de eindtermen wordt voldaan. Het vak in kwestie behoort niet tot de academische kern. Niet alle verplichte vakken behoren daartoe. Het leidt wel mede op tot de eindtermen van de opleiding. Verweester legt uit dat met dit vak de basis wordt gelegd voor één van de methodieken waarmee studenten van deze opleiding moeten kunnen werken.

Appellant is als alternatief in overweging gegeven om een vrij programma aan te vragen. Dat programma zal wel toelating moeten bieden tot ten minste één masteropleiding. Appellant heeft dit voorstel afgewezen. Niet uitgesloten is evenwel dat dit vrije programma voor een belangrijk deel overeenkomt met de thans te volgen vakken. Desgevraagd merkt verweerder ter zitting op dat de behandeling van een goed onderbouwd op artikel 3.4 deel B van het OER gebaseerd voorstel daartoe, naar verwachting niet meer dan enige weken hoeft te vergen.

IV. Overwegingen van het College

Het College stelt vast dat uit artikel 7.3 WHW volgt dat de samenstelling van een opleiding aan tal van vereisten moet voldoen om aan studenten aangeboden te mogen worden. Het is niet aan een individuele student om te bepalen of een opleiding juist is samengesteld. Heeft een student een bepaalde opleiding gekozen, dan zal hij aan alle vereisten van die opleiding moeten voldoen om een graad toegekend te kunnen krijgen. Van verplichte onderdelen van de opleiding kan in beginsel niet worden afgeweken, omdat deze essentieel zijn om de eindtermen van de opleiding te bereiken. Naast de verplichte vakken kennen de meeste opleidingen een keuzedeel. Dat keuzedeel biedt de student ruimte zijn opleiding naar eigen inzicht nader in te vullen.

Ten overvloede geeft het College appellant in overweging een verzoek in te dienen bij verweerder om in aanmerking te komen voor een vrij programma, zoals bedoeld in artikel 7.3d WHW en artikel 3.4 van deel B van de OER.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 10 juli 2018, door prof. mr. dr. F.J. van Ommeren, voorzitter, prof. dr. J.J. Beishuizen, prof. dr. L.H. Hoek, mw. drs. T. Mekking, de heer F. Öksüz, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

w.g.

prof. mr. dr. F.J. van Ommeren,
voorzitter

w.g.

mr. drs. J.G. Bekker,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 46,-.